

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIODICH SATIRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 5

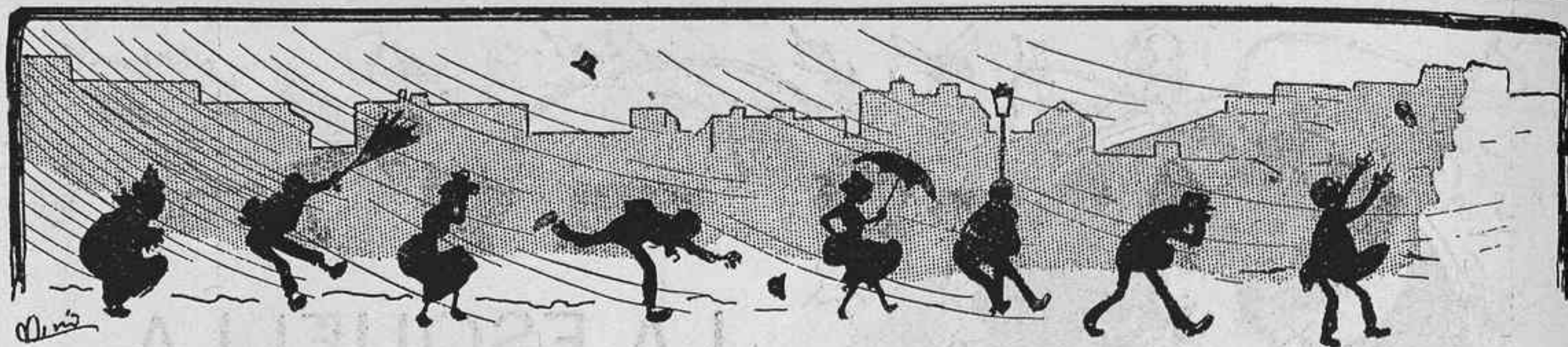
NOTAS D' ABRIL

—Aquesta flor podrà dirli
lo que jo no li sé dí...

—Y tú, Reparada meva,
¿no tens cap clavell per mí?

CRÓNICA

LA TAPADORA

HA passat la Quaresma, y no consta que ningú dels que han posat las mans pecadoras en el negoci del Hospital de Sant Pau haja fet confessió de las sevas culpas, com si tingués forsa de lley aquella estupenda declaració de *La Veu da Catalunya*: «Els marmessors de D. Pau Gil no venen obligats á donar comptes á ningú.»

Pero dessota de aquesta tapadora regionalista— tothom ho sab y bé ho acredita 'l silenci de las personas interessadas—hi ha un munt de irregularitats escandalosas; la minva considerable de la suma legada en profit dels pobres de Barcelona; l' incumpliment manifest de la voluntat del testador; un sens fí d' intrigas poch edificants y la complicitat estúpida de una agrupació que presumint de puritana, passarà per tot menos per reconèixer que un dels seus ídols fa obra destructora y de descrédit, al encarregar-se de la construcció del nou hospital al preu de 20 mil duros, posanthi ademés per torna el callament ó la complicitat dels que més haurían de procurar que 'l llegat de D. Pau Gil arribés íntegrament al objecte benéfich á que 'l piados testador va destinarlo.

Perque ells, els que refrendan y expedeixen á tot estrop diplomas de gent de bé ab la mateixa facilitat ab que dispensan estigmas de purria y bretolada, si estimavan al Sr. Doménech y Montaner, havían de cridarlo á capítul y dirli:

—Mestre, no t' emboliquis; pensa que 'l prestigi de la nostra causa val més que 'ls 20 mil duros que t' han senyalat per efectuar unas obras que més que un hospital serán un padró d' escándol. Y una de dos: ó t' separas de l' agrupació perque ningú pugui imaginar may que s' ha fundat aquí un nou caciquisme ó renunciás á la ganga que t' han ofert, perque no 's digui que las quatre barras de la nostra senyera han quedat reduhidas á una sola: la teva.

Lluny de parlarli aixís, l' han proclamat *gloria legitima de la nostra terra*, y la gloria y 'ls glorificadors s' han posat al mateix nivell.

Però la tapadora regionalista no pot cubrir el tuf desagradable

que 's desprén de aquest negoci, y del qual Barcelona 'n va plena y empudegada.

De una manera ó altra será precís averiguar á quant ascendía la cantitat legada per D. Pau Gil al objecte de que 's construhís un hospital mitjantsant concurs públich entre 'ls arquitectes, pera ser ofert en primer terme al Ajuntament de Barcelona.

Será precís que 'ls marmessors Srs. Ferrer y Vidal y Sivatte donguin comptes de la cantitat justa liquidada, del cambi dels franchs en pessetas que havia de millorarla considerablement, dels interessos legals que durant el llarch temps que l' han administrada havia de produhir. Se tracta de interessos dels pobres, y 'l deber de rendir comptes es de tot punt inexcusable.

Y si 'ls auments naturals s' han convertit en pérduas que ascendeixen, com algú suposa, á la tercera part del import del llegat; si 'ls 600 mil duros de un principi han quedat reduhits á 400 mil, caldrá qu' expliquin punt per punt com ha pogut realisarse

aquesta especie de miracle al revés... Els pobres de Barcelona tenen dret á saberho.

Srs. Ferrer y Vidal y Sivatte: ¿cóm se comprén que durant tant temps permetin que Barcelona 'ls fiqui 'ls dits á la boca, sense que vostés s' hajan resolt encare á dir: —Aquesta boca es nostra?

***

Vinguin comptes y explicacions. Sapiguemho tot de una vegada.

Si algú de vostés—es una suposició—creyent rebre de bona fé las inspiracions de l' animeta del Sr. Gil, va embrancarse en certas jugadas de bolsa, ab l' idea, naturalment, de aumentar la quantia del llegat, y en ellas en lloch de beneficis va trobarhi pérduas, y fins un desfalch produhit per l' escapatoria del agent Sr. A., millor que tenirho amagat será confessarho paladinament, que si 's demostra que l' animeta del pobre Sr. Gil sigué l' inspiradora de la jugada, l' absolució es segura y tot se podrá arreglar, naturalment, saldant las diferencias que resultin ab la fortuna propia. Ditxosament ni 'l Sr. Ferrer y Vidal ni 'l Sr. Sivatte son uns pelacanyas.

Lo que no pot consentirse en una bona y recta administració es tapar forats y obrirne de nous y més grossos que 'ls que 's tapan. Alló de comprar uns terrenos á un preu superior á lo que valen y després permutarlos ab uns altres de menor cabuda y de un preu encare més infim y sense com-

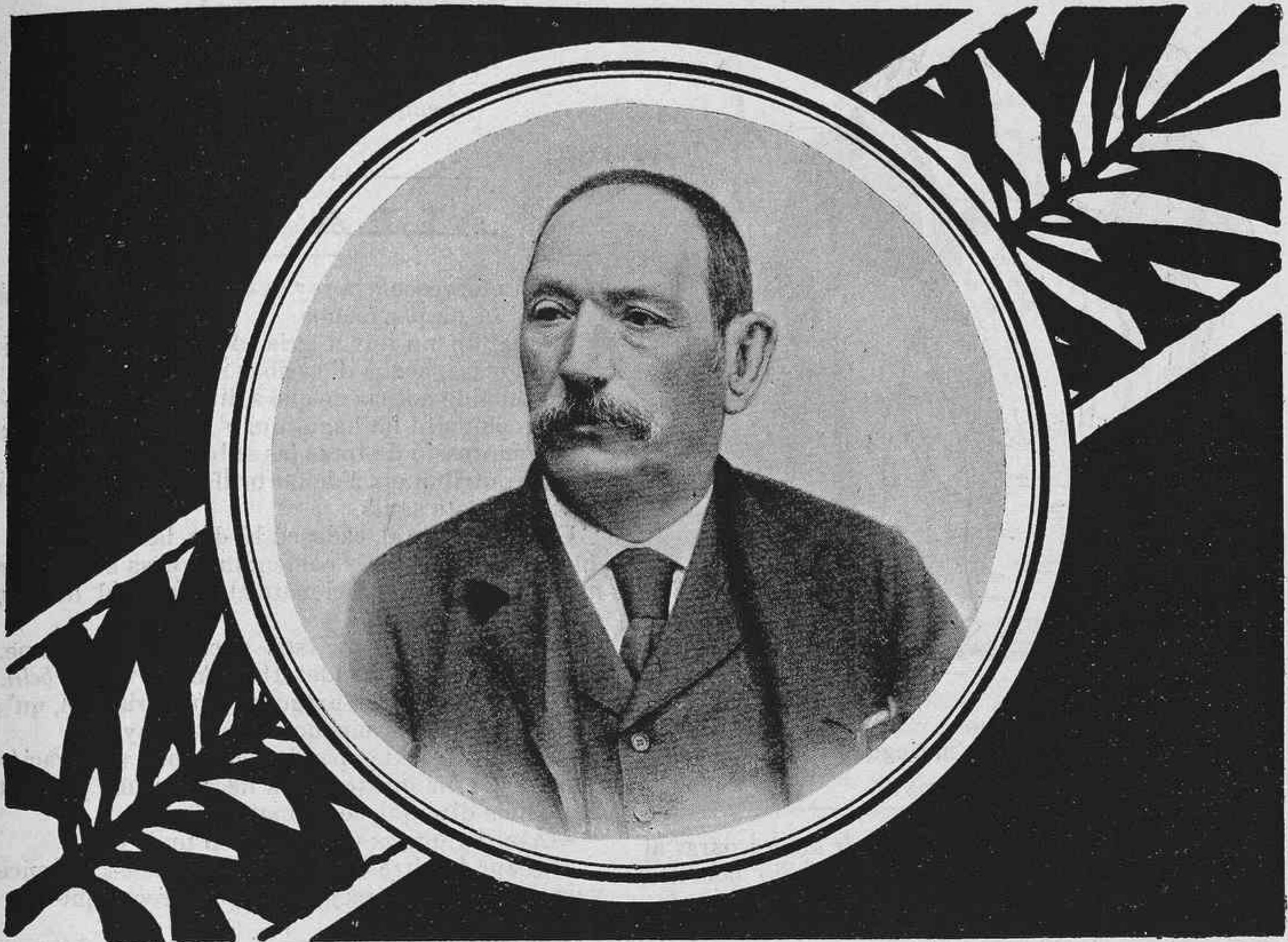
COMENTARI

—D' aquesta marina, 'l march m' agrada més que 'l mar.

ELS QUE SE 'N VAN

IGNASI ELÍAS

Popular empresari de teatros, mort el día 26 del passat Mars.

pensació, no pot tolerarse, per més que 'ls marmessors diguin que teníen pressa en desferse de qualsevol manera de un encàrrech que com un grapat de neu els gelava 'ls dits y se 'ls anava fonent á ulls vistos.

Tampoch passa aquell simulacre de concurs, per aparentar que 's complía la voluntat del testador, concedintse 2,500 pessetas al autor de uns planos, y 4,000 pessetas á cada un dels tres arquitectes per visurarlos, 4,000 pessetas més á cada un dels tres metjes per declarar que 'l terreno al qual els plans s'acomodavan no era apropósit pera l'hospital projectat y 4,000 pessetas més á cada un dels tres advocats per arreglar ó embolicar la qüestió legal. Y no pot passar aixó perque es irrisori y monstruós que s'inverteixin sols 500 duros per fer uns planos, y punt y seguit se 'n derrotxin 7,500 per desferlos.

Menos encare pot passar, que prescindint dels drets del Ajuntament de Barcelona, que arrancan del testament de D. Pau Gil, s'haja entregat l'assumpte tal com se trobava (es á dir sense escutar danys, perjudicis ni perduas sufertas en mans dels marmessors), á la Junta del Hospital de la Santa Creu. Y menos encare que aquesta Junta, donant cop de cotze al arquitecte autor dels planos, y cop de cotze també al arquitecte de la casa Sr. Artigas, haja favoregut al gran arquitecte del univers regionalista, á la llegítima gloria de la nostra terra, á la ferma y viva y xucladora arrel del novell caciquisme, ab l'encàrrech de fer el nou hospital, senyalantli, perque es ell, l'assignació de 20 mil duros, per un treball, que ab arreglo als aranzels vigents no 'n val més

que 8,000. Ah! Y ara que vé al cas, s'ha de dir que al mateix temps que arquitecte del nou hospital s'ha deixat nombrar el Sr. Doménech y Montaner individu de la Junta consultiva de la marmessoria, ab lo qual podrá emular á aquell famós personatge castellá, 'l Juan Palomo del «yo me lo guiso, yo me lo como.»

Donchs, bé: sobre aquest cúmulo de irregularitats y escándols, sobre aquesta merma en els legítims interessos dels pobres de Barcelona, ha posat la seva tapadora *La Veu de Catalunya*, y no hi ha perdigot que al parlar de aquest assumpte, no s'enverini y s'estarrufi y tracti de convertir en punta de punyal, la punta del bech.

***

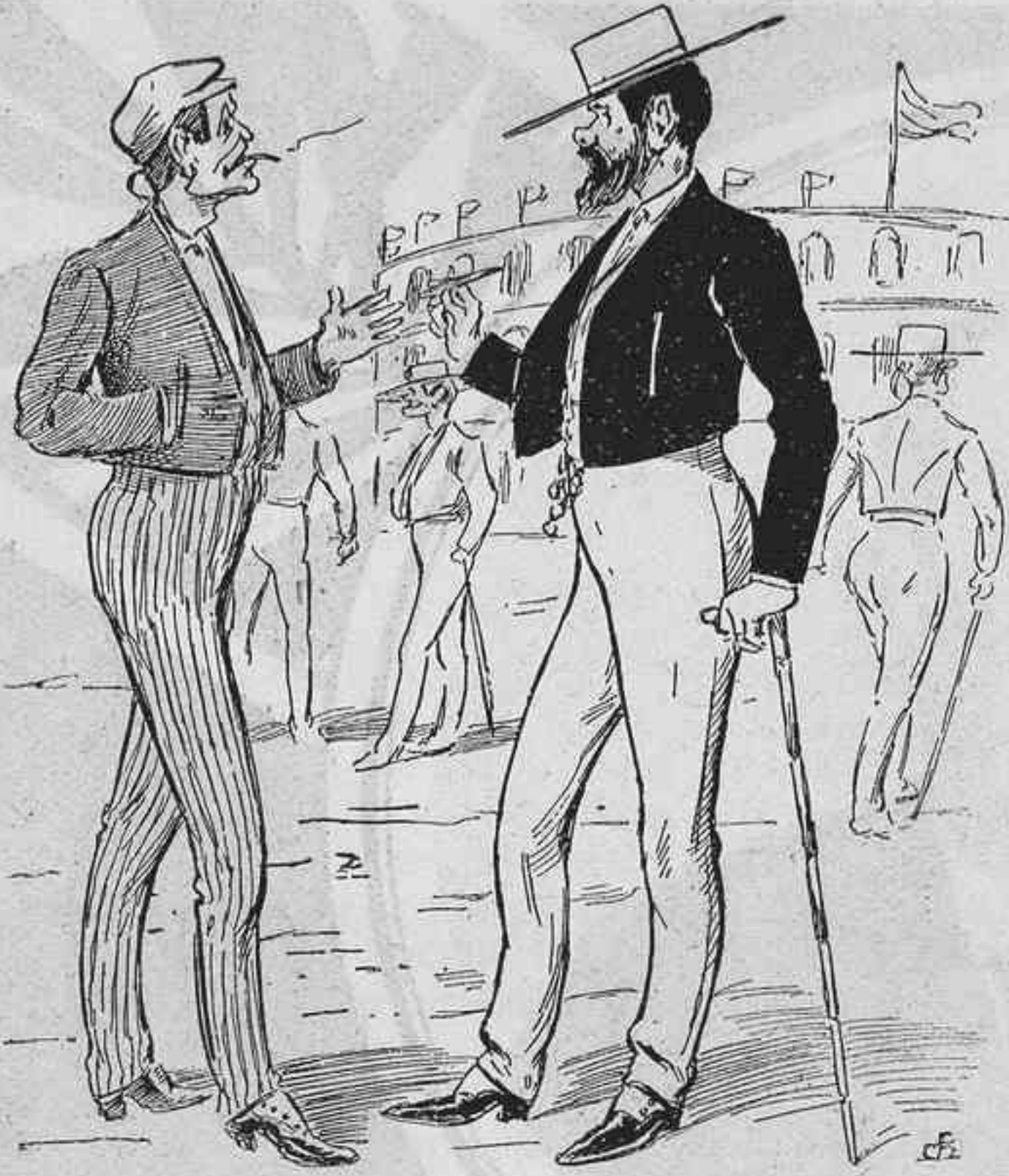
Pero la cosa put y la tapadora té de caure.

Si no ho fá la Junta provincial de Beneficencia qu' es la més interessada en vetllar pels drets dels pobres; si no ho fá 'l ministre de la Governació, exigint el compliment estricte de una Real Ordre que á propósit del llegat Gil va dictar un any enrera, ho ha de fer l' Ajuntament de Barcelona, ó quan menos aquells regidors que tinguin pit per embestir l' assumpte.

L' Ajuntament té un dret indiscutible á intervenir en la qüestió, desde 'l moment que 'l testador disposá que li sigués ofert el nou hospital. Per extensió y dat el camí que ha pres la cosa, en nom de la moralitat pública está en el deber de revisar tot lo realitat fins ara; está en el deber de averiguar el cóm y 'l perquè de haverse fos una tercera part del

PRINCIPIANTS

—¿Cuán debutas, Pablito?
—Desseguida que la quía 'm tingui la longitud reglamentaria.

llegat, y el cóm y 'l perquè de haver anat á parar al Hospital de la Santa Creu, una fundació benéfica sobre la qual el municipi barceloní tenia la preferencia.

Dos mesos fá que á tal objecte va ser nombrada una comissió d' estudi presidida pel Sr. Carner. Segons noticias, la comissió no s' ha reunit encare, per la senzilla rahó de que 'l Sr. Carner no ha tingut á bé ó no s' ha recordat de convocarla.

Nosaltres l' excitém á cumplir ab el seu deber. El coneixém, sabém que té alguna cosa per perdre, y 'ns fém l' ilusió d' esperar que per molt qu' estimi 'ls ideals regionalistas, no será la seva má la que s' empenyi en subjectar la tapadora de *La Veu de Catalunya*.

D' altra manera no faltarà qui á ser precís, se decideixi á rompre la cassola.

P. DEL O.

LA NETEDAT

—«La netedat es la vida»
—diuhen sabis de gran fama;
y seguint aquests consells,
vaig net de mans, y de cara.
Tinch molt neta la consciencia;
y encare que apadassada,
porto molt neta la roba,
tant la negra, com la blanca.
Vaig buscarme per esposa,
y porque 'm cuidés la casa,
una noya more-neta
que de nom es digués Agna,
pel gust de cridarla Ag-neta,
y es més neta, que una plata.
Un nen que tinch, de poch temps,
(vuit mesos y tres senmanas;)
se diu també Ramo-net,
y sab fer ja la sardana,
ball-manetas, pam y pipa,
y demés criaturadas.
¿Qué volen mes? Fins voldría

que netejessin l' Espanya
d' aquets polítichs ineptes,
que la embrutan y enmascaran.
Mes ab tanta netedat
una cosa m' encaparra,
y es: qu' encare que no vulgui...
[sempre vaig net... de butxacas!

LLUIS G. SALVADOR

ALLÀ DALT

Gran efervescencia reyna en las regións celestials.
Y no n' hi ha per menos.

Montat en un núvul gris, d' aquests que corran tan depressa, acaba d' arribar al cel un propi ab la desagradable noticia de que á dintre de la Casa Gran de Barcelona hi ha hagut qui s' ha atrevit á proposar la supressió de totas las subvencións ab que la ciutat contribuheix á donar brillo y esplendor á certs y determinats sants.

Com es natural, cadascú hi díu la seva; pero 'ls que ab major interés comentan la cosa son el sants més directament relacionats ab la capital de Catalunya.

—¡Aixó es una atrocitat!—exclama sant Jaume.—
Tentat estich de considerarho com un *cassus belli*.

—¿Qué vols dir?—pregunta sant Cristófol, qu' en qüestió de llatinorums no despunta gayre.

—Que potser ho pendré com una declaració de guerra, y 'l día que tornin á necessitarme per matar moros els diré que se 'ls matin ells.

—Ara ray que ja no 'n deuen tenir cap.

—¿Cap? L' altre día mirant ab el telescopi encare vaig véuren'hi passejar un, que crech que fa de metje.

—No 'ls entench á aquests barcelonins—murmura sant Roch, ficantse en la conversa:—tan aviat se gastan una borratxada de diners per aixecar un temple que fa por de mirar, com us regatejan tres pesetas per comprar cera ó per surgir el manto d' un sant.

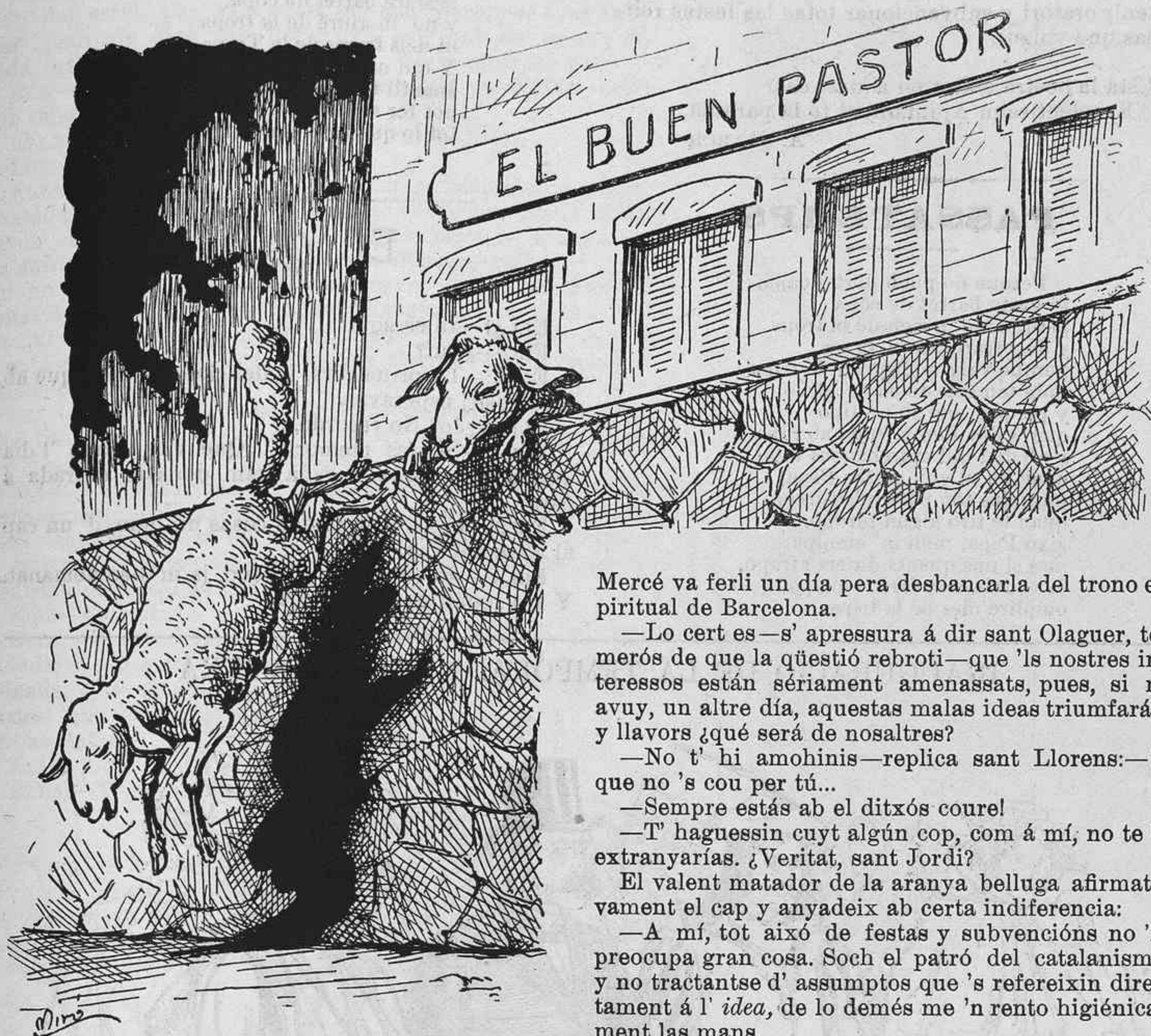
EN VILASECA Y EN CASES

—¿Sab, don Manuel, que aixó li vé una mica gran y que per anar com van els *Quimenes* no valfa la pena de mudar de quefe?

¡VAYA UN ASSILO!

Ja veuen als embusteros
quán fácilmente se 'ls atrapa.
¿Cóm pot esse un *bon pastor*
si 'l *ganado* se li escapa?

Mercé va ferli un día pera desbancar-la del trono es-
piritual de Barcelona.

—Lo cert es—s' apressura á dir sant Olaguer, te-
merós de que la qüestió rebroti—que 'ls nostres in-
teressos están sériament amenassats, pues, si no
avuy, un altre día, aquestas malas ideas triunfarán,
y llavors ¿qué será de nosaltres?

—No t' hi amohinis—replica sant Llorens:—lo
que no 's cou per tú...

—Sempre estás ab el ditzós coure!

—T' haguessin cuyt algún cop, com á mí, no te 'n
extranyarias. ¿Veritat, sant Jordi?

El valent matador de la aranya belluga afirmati-
vament el cap y anyadeix ab certa indiferencia:

—A mí, tot aixó de festas y subvencions no 'm
preocupa gran cosa. Soch el patró del catalanisme,
y no tractantse d' assumptos que 's refereixin direc-
tament á l' *idea*, de lo demás me 'n rento higiénica-
ment las mans.

—Pero ¿quín concepte 'n formas—li pregunta san-
ta Madrona—de la desdixada ocurrencia dels regi-
dors barcelonins? ¿Tenen rahó ó no 'n tenen?

—¡Aquesta es la qüestió!—replica sant Sevè:—da-
vant de l' etzegallada d' aquests endemoniats, ¿quí-
na actitud hem d' adoptar nosaltres?... ¿Hem de ca-
llar? ¿Hem de protestar?

Sense donar á sant Jordi temps per respondre,
apareix el Pare Etern y s' atura al mitj del grupo.
Tots els sants l' interrogan á un temps.

—¿Ja sabeu lo que passa?

—¿Heu vist lo de Barcelona?

—¿Permetereu que aquest desacato quedi impune?
El Pare Etern somriu y respón ab molta calma:

—Ahir va arribar al cel una senyora, ab la pre-
tensió de que la deixés entrar. «¿Quíns mérits ale-
gas?» vaig dirli. «Un de molt gros» «¿Molt?» «Jut-
jeu vos mateix. A casa meva ¡tenia oratori!» «Me 'n
alegro,» vaig replicarli. Y ab la major formalitat vaig
enviar-la al infern.

—¿Al infern?

—Ni més ni menos. Perque heu de saber que
aquella excelent senyora tenia oratori, pero no pa-
gava als criats; tenia oratori, pero may va cuydar-
se d' educar als seus fills; tenia oratori, pero, fora del
oratori, la seva casa no 's podia mirar de bruta, de
rónega, de mal ayrejada.

—Lo qual, Pare Etern, vol dir...

—Que si Barcelona paga puntualment als seus
criats, y educa bé als seus fills y té la casa neta,

—La incredulitat ha invadit la ciutat dels comtes.
—Ja té rahó 'l *Brusi*: tota la culpa es dels franc-
masóns.

Sant Llorens s' acosta al grupo y un dels reunits
li pregunta:

—¿Qué te 'n sembla á tú d' aixó?

—¿A mí? Res.

—¡Hola!... ¿De manera que tácitament aprobas la
proposició d' aquests concejals heretjes?

—Ni aprobo ni desaprobo: 'm limito á fer lo que
hi fet sempre. Lo que no 's cou per mí ho deixo
cremar.

—Vaja, Llorens,—li diu la Verge de la Mercé:—
m' has de perdonar; pero raciocinas com un ángel
dels de la primera volada.

—¡Adiós, Salomona!

—Ja 's coneix que no hi ets tot.

—Aixó ho dirán els que passen per la Tapinería;
aquí no m' ho pot dir ningú. Soch tan sant com pu-
gui serho un altre, y al menos, dintre de la meva
modestia, no hi fet may com alguns, que, pera alcan-
sar un patronat, han rodat pel cel intrigant mesos y
mesos.

—¡Ben xafat, noy!—crida santa Eularia, qu' enca-
re 's recorda de la jugarreta que la Verge de la

alegre y ben ventilada, pot permetre's el luxu de sostenir oratori y subvencionar totas las festas religiosas que vulgui.

¿Está la nostra ciutat en aquest cas?
L' Excelentíssim Ajuntament té la paraula.

A. MARCH

per tot día duré capa,
gastaré barret de copa,
y no 'm riuré de la tropa
ni dels frares de la Trapa.
Y qui un trist lloch are ocupa
anantli tot vent en popa,
pot fer si un día li topa
tot lo que fa la gent d' upa.

ANTONI MASANAS

PASSATEMPS

Perque no puch portar capa,
ni gasto barret de copa
perque me 'n rich de la tropa
y dels frares de la Trapa,
perque vaig molt prim de tripa
puig tan sols de pá m' atipo,
y perque vaig ab un tipo
que 's diu Pep y fuma ab pipa
y ab deu mil entrebanchs topo
quan ab tú vuy parlar Pepa,
puig fins ton pare m' increpa
quan te tiro algun piropo,
aixó Pepa, molt m' empipa;
mes si uns quants diners atrapo,
ja veurás com faré 'l guapo,
ompliré mes bé la tripa,

EL QUID

ELLA:—Ja es aquí.
ELL:—¿Qui?
ELLA:—La primavera, la deliciosa estació que ab tant desitj esperavas.
ELL:—¿Jo? No recordo...
ELLA:—Sí, fes memoria. ¿Qué vas dirme 'l día que per primera vegada vam donarte entrada á casa?
ELL:—No sé. ¡Diu tantas cosas un hom, d' un cap al altre del any!
ELLA:—Jo vaig dirte: «Bueno, ja m' has demanat. Y ara ¿quán ens casarém?»

INAUGURACIÓ DE LA TEMPORADA DE PRIMAVERA

A veure de tots vostés,
un cop *dadas y tomadas*,

qui haurá arreplegat mes rals
y s' haurá endut mes xiuladas,

DE BRANCA EN BRANCA

ELL:—¿N' estás segura de que vam tocarlo aquest punt?
 ELLA:—¡Vaya! Y tú 'm vas respondre: «Penso casarme al mitj del estiu, per sant Joan, per sant Pere, per sant Jaume; quan els días son llarchs y 'l sol, font de salut y de vida, brilla ab tot el seu esplendor.» ¿Te 'n recordas ara?

ELL:—Perfectament, tens una memoria envejable. Pero ¿no sabs qué vam dir després?

ELLA:—¿Vam?.. Tú vas ser el que vares dirho.

ELL:—Es igual.

ELLA:—¡Oh, no! ¡Qué n' hi ha de diferencial Efectivament, passadas algunas senmanas, quan vas veure que s' acostavan els días senyalats per tú pera casarnos, el teu plan va sufrir una modificació. «No—vas dirme:—veig que l' estiu no es temps de bodas. Massa calor, massa pesadés, la mitat dels coneguts á fora... Ho deixarem per la tardor, qu' es quan las fruytas son ben maduras y la temperatura 's manté en un terme mitj agradable y discret.» ¿Te 'n recordas també d' aquest discurs?

ELL:—Com si ara l' acabés de pronunciar. Y en veritat que las reflexions que llavors vaig ferre no 'm semblan tan desatinadas com tú devías suposar.

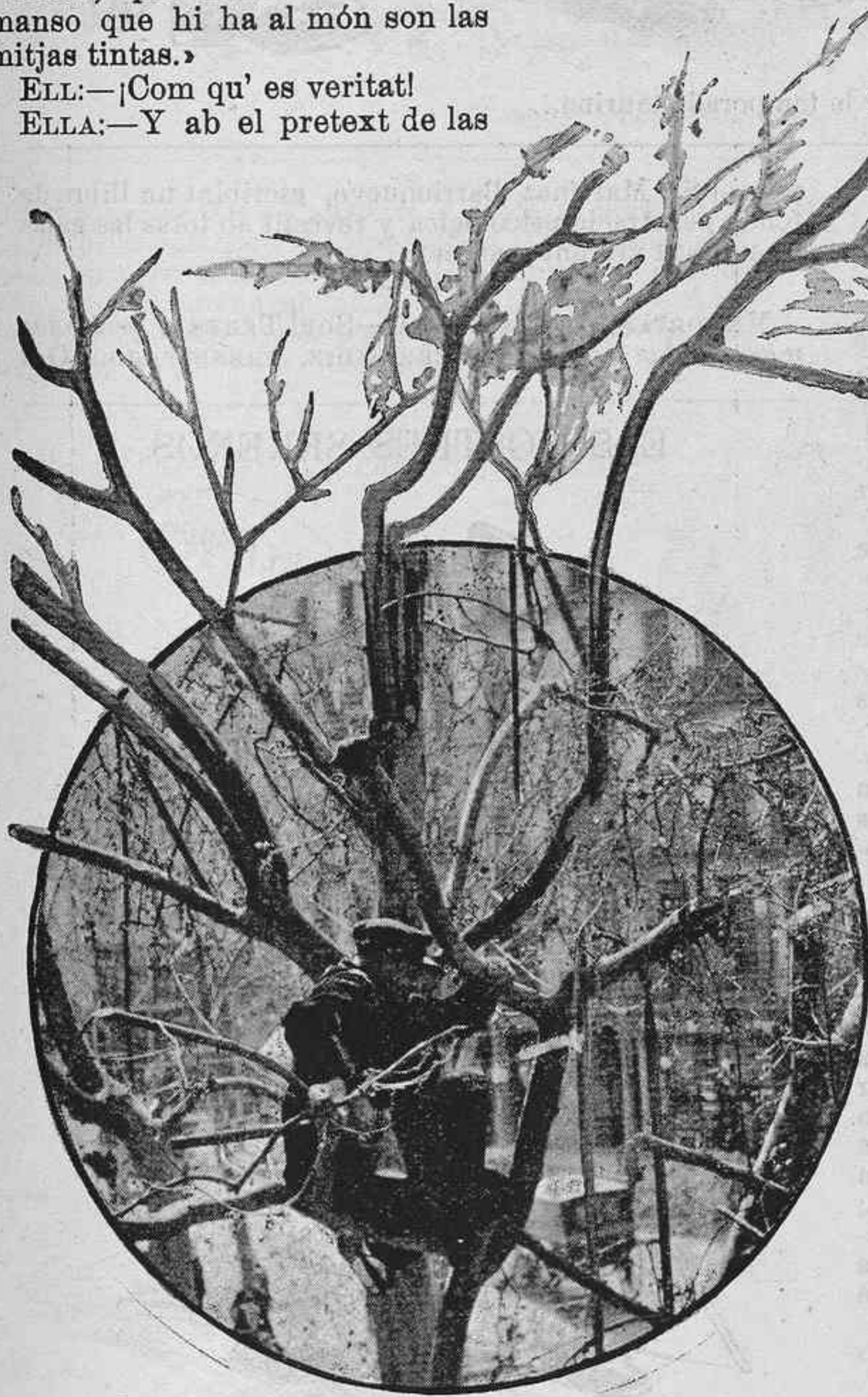
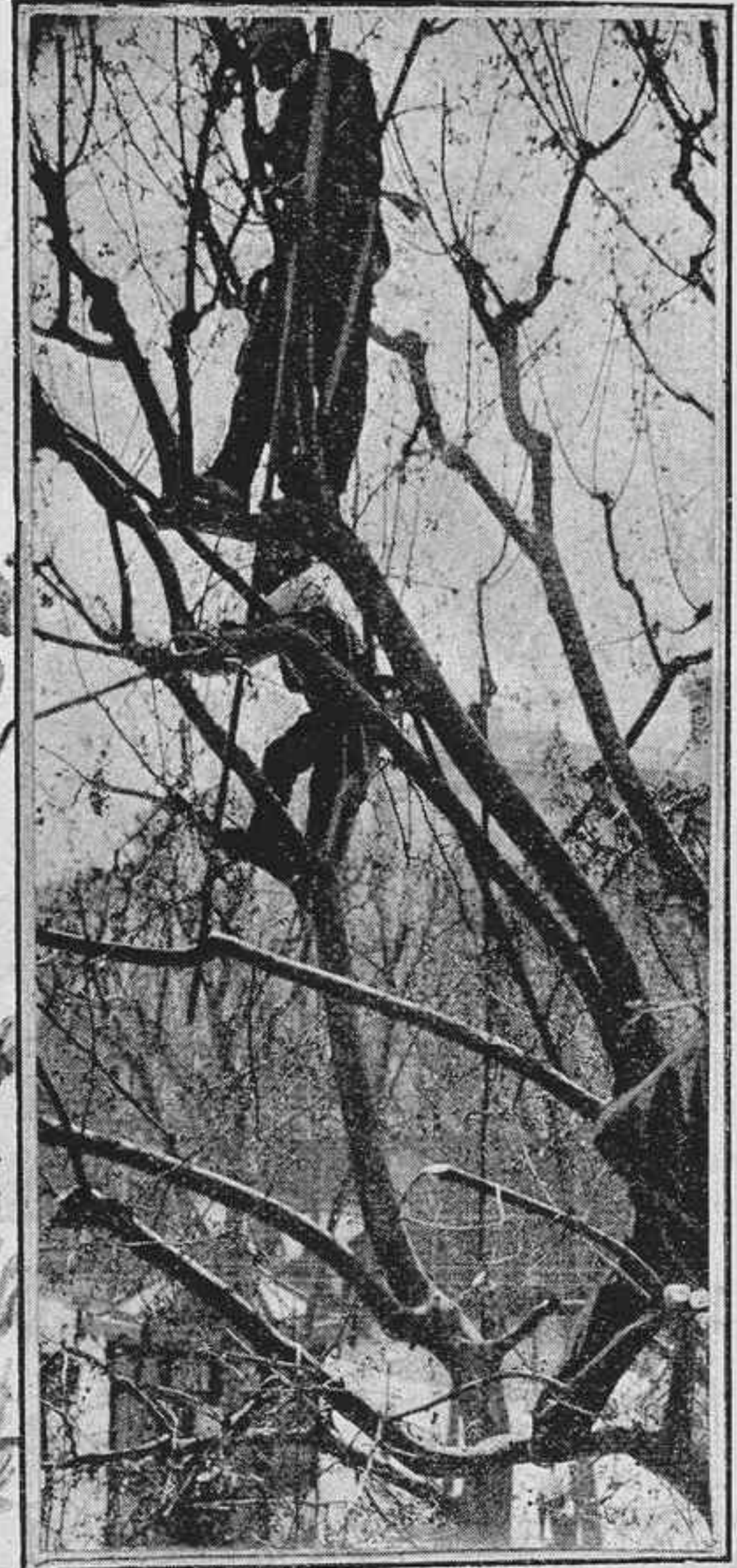
ELLA:—T' equivocas: jo vaig escoltarlas ab gust y fins vaig aprobarlas. Casarnos al Juliol ó casarnos al Octubre, ¿qué significava per mí en resúm? Tres ó quatre mesos d' espera. Després dels que ja havia estat esperant ¿podía venirme de tres ó quatre mesos més?

ELL:—Es cert.

ELLA:—Pero arribá la tardor, y nous duptes tornaren á invadir el teu ánim. «No m' agrada aquesta estació indeterminada, que no es cuca ni aucell—vas dirme.—Lo més manso que hi ha al món son las mitjas tintas.»

ELL:—¡Com qu' es veritat!

ELLA:—Y ab el pretext de las

La darrera expurgada.

mitjas tintas, vas deixar el casament pel hivern, «época—deyas—de la vida interior, de las vetllas passadas al calor de la llar, de l' aproximació, del sentiment.»

ELL:—¡Ay!

ELLA:—Es lo que jo dich: ¡Ay! Perque, vingué l' hivern y llavors, «¡Malehit fret! ¿Quí 's casa ab una temperatura de tres graus sota zero? Deixemho, deixemho per la primavera!...» Ja la tens aquí. ¿Per qué no 'ns casém ara?

ELL:—Veurás, veurás...

ELLA:—¿Qu' es que ja no m' estimas?

ELL:—¡Quína ocurrencial!

ELLA:—¿Qu' es que has deixat de trobarme bonica?

ELL:—¡Fuig, dona, més bonica que may!

ELLA:—¡Pues casemnos!...

ELL:—Es que...

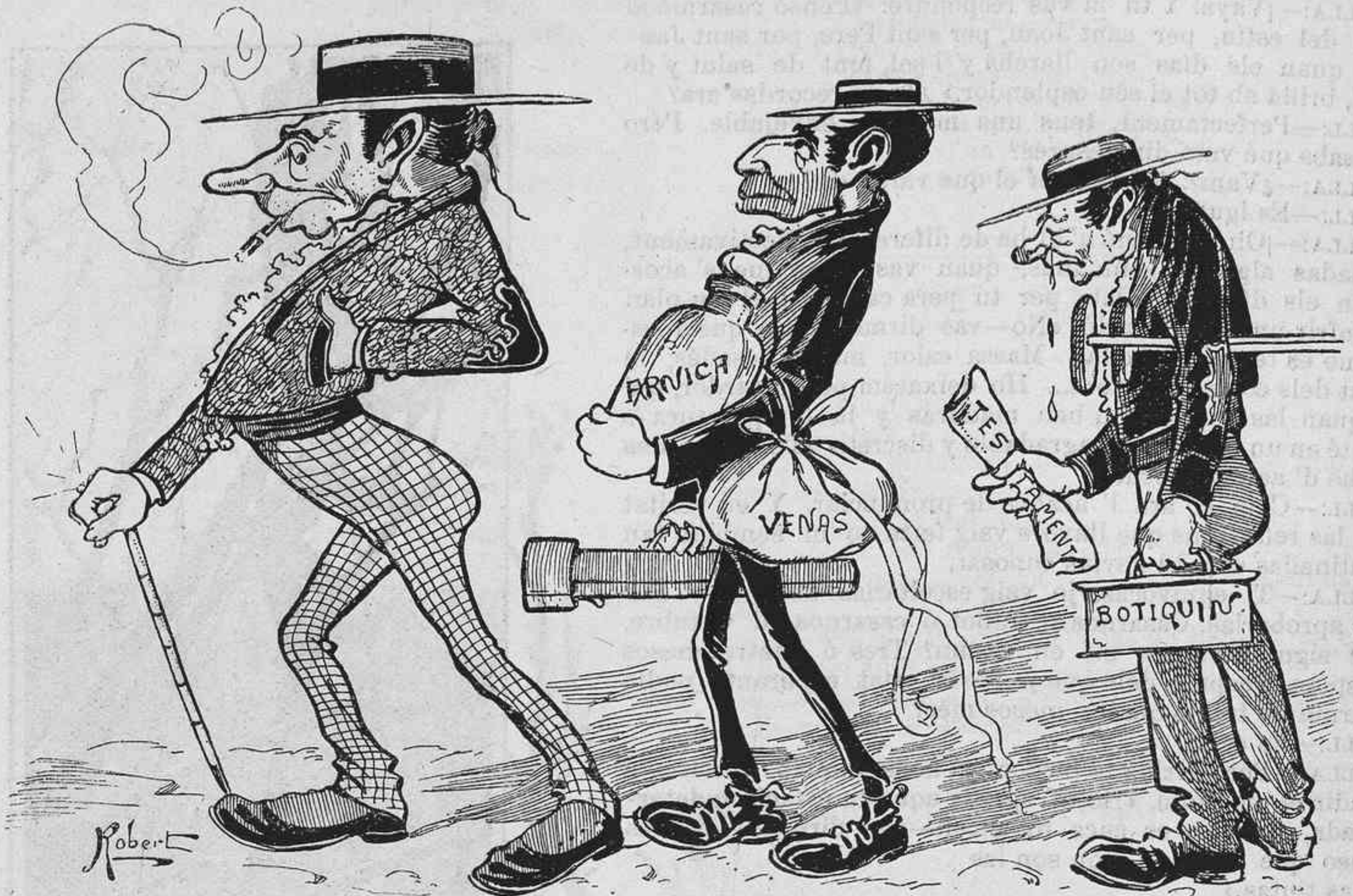
ELLA:—¿Qué? ¿Lo de sempre? ¿Qué l' estiu, que la tardor, que l' hivern?...

ELL:—No: la primavera es en efecte la soberana, la reyna, la deesa de las estacions; pero... (*baixant la veu, de tal modo qu' ella no l' entén de res*) son tan preciosas ara totas las donas, que ¿quí es que té l' abnegació de casarse... ab una?...

MATÍAS BONAFÉ

ELS DIESTROS

—Vamo á empear la temporada taurina...

LLIBRES

GENTE DE TABLAS, novela española de M. MARTÍNEZ BARRIONUEVO.—No s' pot dir, parlant ab justicia, que la present sigui una novela mes entre las moltas que porta publicadas el notable escriptor andalús que per espay de alguns anys residí á Barcelona conquistantse molts admiradors y no pocas amistats. *Gente de tablas* es la pintura de un tipo femení de cos enter, feta ab verdader amore per un artista de la ploma.

¡Adorable creació la Sra. Aguirre que en un rapte de dignitat renuncia á las ventatjas materials que li proporcionaría la convivencia ab el seu marit, y que pera demostrar que s' basta á sí mateixa emprén la carrera de artista de teatro! En aquest terreno relliscós, ahont á cada pas s' hi troba un parany, y quan no un parany las punxas de la maledicencia y de l' enveja, la Sra. Aguirre sent naixer paulatinament una passió prompte corresposta. Un conegut del seu marit se n' ha prenat y ella d' ell. El gran galeoto fa tot lo imaginable per ferlos caure, y en el cor de l' actriu s' entaula una lluyta tremebunda de vacilacions, d' ardidesas, de arrepeniments.

La passió que sent y la maldat de sas rivals revelantse en el curs de una representació, la transforman en gran actriu, qu' excita el delirant entusiasme del públich. Després de aquesta victoria sent mes que may la necessitat d' entregarse á l' home á qui estima: li dona una cita á casa seva; pero allí hi té la seva filleta y 'l deber de mare y la may domada dignitat de dona se sobreposan á sas debilitats de l' amant. En una sentida carta revela al home la situació de la seva ánima, fentlo jutje del seu porvenir. Si persisteix en volguerla li obrirá la porta; mes si estima alguna cosa mes que 'l seu cos, li demostrará renunciand á la ventura de possehirla. L' home es decent y s' fa cárrech de la grandesa moral de aquella dona.

Aixís acaba la novela, que per tenir son desarrollo principal en el teatro, porta 'l títul de *Gente de tablas* .. La gent mes propensa á representar dramas y no sempre certament sobre l' escenari. Aixís ho ha endavinat y com-

prés el Sr. Martínez Barrionuevo, escribint un llibre de fonda penetració psicológica y revestit ab todas las galas de un estil vibrant y ardent.

MEMORIAS DE UNA MONJA.—SOR TERESA, *revisadas y arregladas* por JOSÉ FERRÁNDIZ, PRESBITERO.—Qui

ELS NOSTRES SERENOS

La primera nit que cantan.

EL SINIESTRO

—Torném á comensar la campanya anti-taurina.

vulgui coneixer tots els misteris y totas las miserias de la vida claustral llegeixi aquest llibre. Tal vegada la narració ab certs tochs melodramátichs no convenci á tot-hom; pero hi ha una abundancia de tipos tan certerament pintats, que un per poch que hagi tractat á la gent de iglesia, 'ls pren per verdaders retratos; hi ha sobre

tot, un coneixement tan acabat de la hipocresía humana ab totas las sevas tretas, cábalas y maldats, y está posada al descubert ab tanta valentía que tenint en compte que ha pertanescut al gremi sacerdotal qui tals cosas revela, un no pot menos d' exclamar:—Bon sastre ha de ser qui tant coneix el panyo y fa de las estisoras un' arma tan terrible!

Molts sens dupte s' escandalizarán llegint las *Memorias de una monja*; altres las posarán sobre 'l núvols com un llibre d' alta moralitat pública. Pero ningú podrá negar, fixantse en sas notables condicions literarias qu' es el treball de un escriptor capás de fer servir l' acerada ploma per alguna cosa mes que pel mer recreo y entreteniment del lector.

RATA SABIA

ELS NOSTRES SERENOS

La segona.

LA CASADERA

LEMA: *Confidencia.*

PREMI DE LA FLOR NATURAL EN ELS JOCHS FLORALS HUMORÍSTICHS DE TIANA

—Ay, mare, la meva mare fa molt temps que 'm sento aquí una pena fonda, fonda que m' arriba... fins allí.

—Ay filla, la meva filla esplicamho tot á mí que ja sabs que ta mareta no 't vol pas veure patí.

—Es el cas, mare, que 'm sento, no sé com ho tínch de dí; unas ganas de casarme ¡ay! que no 'm deixan dormirí.

—Si no es mes que aixó, ma filla, calma ja lo teu sufrí, jo sé un jove que pot ferte lo que 'm feu ton pare á mí.

—De debó, mareta méva?...

DEL TEMPS

¿y quí es si me ho podeu dí?
 —En Jaumet de cal Segarra
 qu' es dels mes richs de per 'quí.
 —No 'l vull pas en Jaumet, mare,
 que li agrada massa 'l ví.
 —Doncas, si aquest no t' agrada
 te casaré ab en Pau Pí.
 —No; tampoch en Pau m' agrada,
 si está mes sech que un violí.
 —¿Sabs, donchs, qui 't farà felissa?
 el noy gran de cal Magí.
 —Ja m' agrada aquest: pro trobo
 que té poch gust ab vestí
 y aquell bigotet que porta
 sembla pres d' un ratolí.
 —Y en Ricardo qu' es un jove
 tan elegant y tan fí?...
 —Ay, no; que aquest sempre porta
 els mitjons de fer patí.
 —No 'm parlém mes; ja sé ara
 el que á tú 't pot convení:
 l' hereu Grau, que té masías
 molts terrenos y un molí.
 —No mare meva; impossible
 casarme ab un home així,
 que quan ab algú enrahona
 capellans tira á desdí.
 —¿Y 'l fill de Don Bernardino?
 ¡com te faría lluhí!
 —Tampoch; es un modernista
 y á n' aquests no 'ls puch sufrí.
 —Y escolta ¿t' agradaría
 el petit de cal Martí?
 —Deu me 'n guard; si te una cara,
 pobret, que sembla un pollí.
 —¿Y 'l gran de ca la Tresona?
 —Li agrada massa 'l dormí.
 —¿Y 'l mitjá de la Tuyetas?
 —Ay, uix; si alló es un butxí.
 —¿Y en Quimet?
 —Es massa nano.
 —¿Y en Tofol?
 —No sab llegí.
 —¿Y en Quico?
 —Mata tocinos
 y 'm podria matá á mí.
 —Potsé en Llorens.
 —Té un ull borní.
 —Y en Pepet?
 —No balla fí!
 —¿Y l' Esteve?
 —¡Té duricias!
 —¿Y en Rafel?
 —No fa per mí!
 —¿Y en Salvadó?
 —Aquest coixeja!
 —¿Y en Miquel?
 —Es molt mesquí!
 —¿Y l' Enrich?
 —No, que á la cara
 té un desitj de colomí.
 —Doncas aixís, filla meva,
 per pogué 'l teu gust cumplí,
 demá anirém á Tiana
 y entre 'l jovent que hi ha allí,
 molt será que tú no trobis...
 qui 'm vulga per sogra á mí.

J. STARAMSA

PRINCIPAL

La Pajarita de las nieves, comedia en un acte de don Gabriel Merino, no ofereix gran novetat en l' assumpto ni en el seu desarrollo, peca mes de ignocentona que de

—Es la primera papellona que aquest any tinch el gust de veure...
 —(Y tú 'l primer borinot que tinch el disgust de sentir.)

atrevida y está escrita en ratllas curtas, que 'n diríam versos si no estiguessin tan plagadas de ripis.

En l'execució s' distingiren la Srta. Palma y 'ls senyors Balaguer y Larra.

Canelo. Nom de gos. Xistes passats de moda; trama excessivament burda y sense substancia, pero ab algunas situacions cómicas capassas de fer riure á la gent de bé, industrials acomodats y marinos en terra. La representació, cuydada ab el carinyo á que 'ns té acostumats aquesta companyia, distingintse principalment en Larra, en el seu paper de metje.

LICEO

Tosca, l' ópera de 'n Puccini té 'l gran mal per ella de haver vingut al mon després de *La Bohème*, puig tot sovint la recorda, per demostrar que no está á l' altura de aquella afortunada partitura.

Además l' assumpto tret del famós melodrama de 'n Sardou no 's presta massa pera ser tractat musicalment.

L' obra de 'n Sardou no té altre propòsit que fer erisar els cabells del espectador ab un sens fi d'escenas violentas, y la música vulgas no vulgas las ha de atenuar, d' esmortuhir, de tráurels 'hi l' efecte immediat de la sensació emocionant. Vaja qu' es impossible donar torment á un home, cantant, y molt menos fusellarlo á la vista del públich ab acompanyament de orquesta.

De aquelles situacions que 's prestan á ser traduïdas al llen-

Bau, que conserva íntegras sas grans quatitats de cantant, lluhint á la vegada que la seva veu de un timbre preciós, sa esmerada escola. Com actriu sent molt bé 'l personatge, y sense arribar á la altura de una Sarah Bernhard es una acabada *Tosca*... de ópera.

El Sr. Blanchart fa una creació del diabólich tipo de Barone Scarpia. No 's pot donar una compenetració mes íntima ni mes estreta del artista ab el personatge que representa. En la caracterisació, en la gesticulació, en la mímica y en el cant, fa mes que interpretar-lo, 'l viu, privilegi dels artistes que ho tenen tot: ánima, inteligencia y veu.

L' Agostini es un tenor novell, de la primera volada, y que per tal motiu no sempre está segur. Posseheix una veu que brilla especialment en la corda aguda, y si sab corretjar certs vicis d' emissió, no hi ha dupte que farà carrera.

Els Srs. Barba, Baldasari, Oliver y Visconti, compleixen molt bé, cooperant ab els coros al escelent conjunt

EN CORIA, PREVISOR

de la representació.

En la qual—y ho consigném ab gust—s' hi comensa á veure la má inteligent del nou director d' escena senyor Casanovas, al qual será precís donar li totas las facultats perque las obras puguin representarse ab la propietat deguda. Una navaja per afeitar el bigoti del clero y escolans del acte primer, no hi hauria estat de mes en las mans del Sr. Casanovas. ¡Mirin que té pels cantar el *Tedeum* un clero ab aquells bigotis! Els homes de teatro haurían de anar sempre afeytats per lo

que convingués, y si tant s' estiman el pel, ningú 'ls privaría de posarse 'l postís en la vida privada. En el teatro no pot ser: tenen la cara contractada per l' empresa y han de posarla á disposició de la direcció d' escena.

ROMEA

No havent tingut ocasió de assistir al estreno de *El regiment de Malgrat* de 'n Pau Parellada, no podém parlarne.

Ja 'm perdonarán: sent cosa de tropa y trobantse la plassa en estat de siti, lo qu' es jo no m' embolico.

TÍVOLI

Ab éxit molt satisfactori ha comensat sas funcions de sarsuela grossa la companyia que dirigeix el Sr. Bauzá, en la qual hi figuran alguns artistes ventatjosament coneguts á Barcelona.

Ab el seu concurs y variant sovint el cartell, com ho fa, á falta d' obras novas, no hi ha dupte que mantindrà l' interès dels aficionats al género.

—¿Pero qué demontre mira, don Martin?

—Si es cert que l' esquadra austriaca torna á venir. Aixís podria preparar el banquet ab temps, y potser no 'm sortiria tan malament com l' altra vegada.

guatje musical, n' ha tret en Puccini tot el partit possible, si bé abusant algun tant del efectisme. En cambi, en alguns trossos, l' obra arriba á ferse pesada per l' excés de uns diálechs interminables que no troban en l' orquesta 'l degut apoyo, ni tot el valor necessari.

Ab tot y aixó sigué molt aplaudit y hagué de repetir-se 'l final del acte primer, aixís com també una preciosa romansa, que canta la protagonista en el segón, y que realment té ganxo. Ja sabia la Darclée lo que 's feya, quan va obligar á ne 'n Puccini á adornar la seva particella ab aquell fragrant que se 'n emporta al públich.

La nova ópera ha sigut montada ab esmero estrenantse tres decoracions italianas, una mica de batalla, pero molt ben entesas y de vistós efecte.

Concertada y dirigida pel mestre Goula, l' insigne director l' ha abrillantada ab tota mena de primors d' expressió y colorit. Si mes no ha fet es perque l' ópera mes no dona.

La seva execució 'ns ha proporcionat nova ocasió de aplaudir á la nostra paisana l' eminent Bonaplata de

NOVEDATS

La companyia dramática de aquest teatro presta tribut als dramas mes celebrats del vell repertori. Encare troban aplausos el *D. Alvaro ó la fuerza del sino* y *La campana de la Almudaina* quan se donan ben interpretats.

CATALUNYA

Una vegada més ha ressaltat la diferencia de criteri entre 'l públich de Madrit y 'l de Barcelona, ab motiu de la representació de *El sombrero de plumas* de 'n Miguel Echegaray ab música de 'n Chapí. A Madrit va ser saludada l'obra com un gran éxit; á Barcelona molts espectadors s'oposaren fins á que sigués proclamat el nom dels autors al final de la representació.

L'obra comensa bé; pero després s'extravía. Passan massa cosas y no están aquestas ben preparadas sempre. L'autor divaga y per més que s'esforça en buscar efectes teatrals, molts de aquests efectes de pur artificiosos no arriban á convencer. En aixó y en el llenguatge empedrat de versos rípiosos, abusa 'l Sr. Echegaray dels motllos vells.

En la música hi ha algunas pessas tractadas ab més coneixement dels recursos orquestals, que ab verdadera inspiració.

Aixís y tot els artistes treballaren ab acert, distingint-

se las Srtas. Gorina y Molina, las Sras. Campos y Secanellas y 'ls Srs. Cerbón, Alba y Gordillo.

Una bonica decoració del Sr. Urgellés representant la reixa del Palau de Bonavista, va ser molt celebrada.

A pesar de las sevas deficiencias, ja veurán com *El sombrero de plumas* será moda durant una llarga temporada.

GRANVIA

Demá dissapte debuta en aquest local la companyia cómica y dramática valenciana del Sr. Llorens.

N. N. N.

ABRIL

¿Te 'n recordas, vida meva, te 'n recordas d'aquest mes?

Quan l'Abril de nostra vida ab el cap y el cor serens els dos junts atravessavam, al arribar en 'quet temps, pels boscatjes de la Tossa, ens n'anavam tots solets á inaugurar la tongada de las flors y dels aucells.

LAS NOVAS GABIAS DEL PARCH

—¿Aquí us heu ficat, Xanxes?

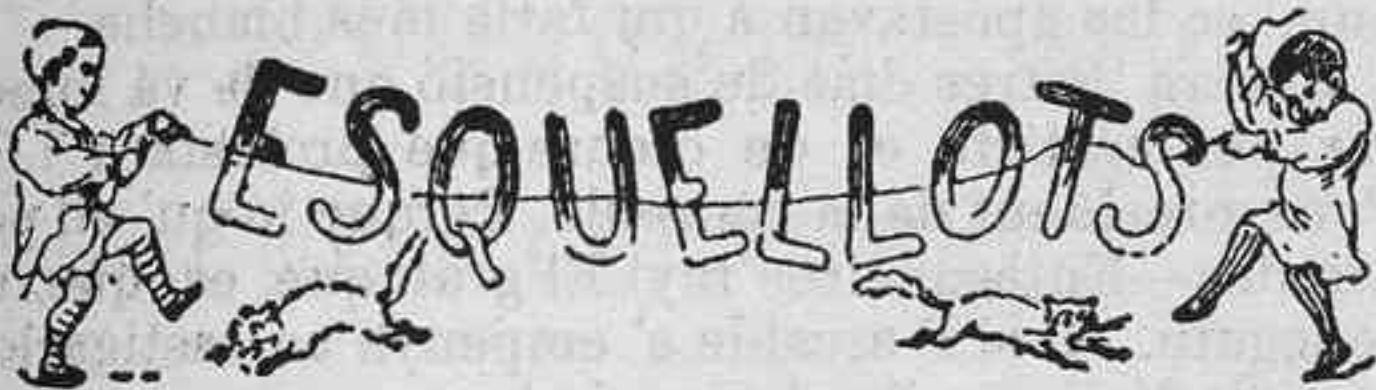
—Ya verás, antes que hi pongan las fieras, quiero hacerme l' ilusión de que passo una tongada á la torre.

Buscavam al anarhi
la suau escalfor del sol ixent,
pro al arribar al peu de la montanya
ja 'ns n' anavam de dret
á buscar sota un' ombra
el reconet més fresch
per qu' en los nostres cors y en nostras galdas
foch hi havían encés
á 'n á tú el caminá y mas amoretas,
y á 'n á mí els teus ulls bells.
Y assedegats d' amor y d' aygua,
cap á la font dels Esbarzers
ben juntadets ens dirigíam
y al arribarhi, els dos á un temps
humitejant ab l' aygua fresca
nostres llabis ardents
l' amor bevíam en nostres llabis
y així apagavam las dugas sets.

¡Qui pogués altra vegada
perdre 's en lo més espés
d' aquell tou de pins, bruchs, matas
argelagas y arbossers,
y aspirant son dols aroma
y bebent l' aroma teu
fruhir la mel del teus llabis
apretantlos contra els meus!

JEPH DE JESPU

D' Ignasi no més n' hi havia un á Barcelona. Al parlar de l' Ignasi ja tothom sabia qui volíau dir: l' Ignasi del Tívoli, l' empresari Ignasi Elías. Fins semblava que havia de destacar-se sobre tots els Ignasis, á causa de la seva elevada estatura.

Aixís es que 'l dimecres de la senmana passada, al corre per la ciutat la noticia de que l' Ignasi s' havia mort de repent, ab aixó sols va havern'hi prou perque tothom quedés enterat de qui era 'l difunt, y perque 'l dijous se reunís una gran gentada al objecte de rendir al seu cadáver l' últim tribut.

Si ell ho hagués pogut veure, estich segur que hauría dit:—Ja ho sabia que tenia molts amichs; pero, francament, may m' hauría pensat que poguessin ser tants els que acudirían á despedirme.

**

L' Ignasi era un exemplar dels homes coratjosos, que á copia de treball y de iniciativas, saben franquejar-se un camí per arribar á la fortuna. Hi ha qui

CONSIDERACIÓ ATINADA

—¿Vols t'hi jugar que aixó deurá ser una casa de corrupció pera las criaturas rebecas?

diu que son homes de sort, pero en tot cas la sort els ajuda perque ells saben ajudarse.

Simple fadrí fuster en sa joventut, aná al servey quan li tocá y s' enganxá per Cuba, arreplegant el premi qu' en aquell temps se concedía als soldats voluntaris de Ultramar.

—Tot just embarcat y en barco de vela—m contava l' Eduardo Vidal, paisá y amich seu de tota la vida—ja va fer l' Ignaci 'l seu primer negoci. Als quatre días de navegació quedavan buidas totas las petacas dels soldats expedicionaris; y l' Ignasi, que havia sigut previsor, vinga treure paquetillas... Els seus companys d' armas las hi pagavan al preu qu' ell volía. Un negoci, camí de l' Habana, ab tabaco peninsular, no 'l fa sino un home molt espavilat.

**

Quan torná del servey, avants de ser empresari del Tívoli, sigué vigilant de aquell local á las ordres de D. Bernat de las Casas, que 'l tenia arrendat. Després, mosso del Taller *Embut*, lo que li doná peu per empendres ab l' Estebet el servey de restaurant dels balls de máscaras.

Y de allí al *Tívoli* altra vegada; pero ja empresari, en l' época aquella de las funcions d' estiu, en que mitj Barcelona s' hi reunía cada nit á pendre la fresca, veure la funció y buidar una xicra de xacolata. Tot plegat, dos ralets y bon profit.

Allá van estrenarse las primeras gatadas de 'n Pitarra; allá va naixer aquella llarga tungada de sarsueleta catalana, que va fer riure á tota una generació d' espectadors, adelantantse al género xich castellá y superantlo per la seva expontaneitat y bona sombra.

Y en els intermedis, ja se sabia: las bocas cansadas de riure 's recreavan ab el xacolata y un bon vas d' aygua fresca. Las entradas solían contarse pel número d' ensiamadas que 's despatxavan.

Y l' Ignaci, sempre de cos present: durant la funció sostenint l' ordre y no permetent que certs joves moguessin gresca que molestés als espectadors. Quan se 'l veyan venir ab pas pausat, per alegres qu' estessin, se posavan serios. Y si ell els deya:—Ala, á alborotar, al carrer!—fins se tornavan grochs.

Durant els intermedis, tranquilisant als espectadors que no trobavan lloch á las taulas, dihentlos:—No 's despacientin, que no 's tiraré teló sense que tothom estigui servit.

Y aixís se feya, duressin lo que duressin els intermedis.

**

Per cert que un día 'l director d' escena va pro passarse fent tocar la campana, sense advertir al Ignasi, passant per sobre de las sevas ordres. No va anar á Roma per la penitencia. L' Ignasi no 's va enfadar, ó á lo menos no va fer veure que s' enfadés. Pero 'l día del pago satisfeya 'l sou del director, part en diners y 'l resto ab dos coves d' ensiamadas.—Son las que van quedar l' altre día que vas fer tocar la campana sense 'l meu consentiment. Jo no me las haig pas de menjar.

¿Veritat que aquesta anécdota pinta al home?

**

L' Ignasi, en aquell memorable y típic period del *Tívoli vell*, va reunir els primers elements que li permeteren ampliar el negoci de teatro y de café, seguint l' expansió natural de Barcelona, y tenint sempre 'l tino de posarse d' acort ab las sevas necessitats.

El Tívoli nou, la sala de Novetats vella, el nou teatro de Novetats y 'l gran café del mateix nom adherit al mateix, tot va anar sent obra seva, compromentent grossos capitals en l' arrendament dels te-

UN VOLAPIÉ ESGUERRAT

Llegeixo en un senmanari taurino:

«Hace unos días, nuestro amigo el arriesgado banderillero Riverito sufrió un fuerte descalabro al apearse de un tranvía. Las contusiones recibidas, aunque numerosas, no son de importancia. Celebraremos... etc...»

Y com que jo també soch amich del Riverito que, además de torero es poeta, y la vritat siga dita, un xicot molt trempat que igualment maneja la capa que la ploma, per xó he volgut interessarme per la seva cogida y al mateix temps donarli un tanteo d' amich pera que un altra vegada compregui que no es tot igual un tranvía eléctric a la velocitat del 9., ó un miura de Tortosa al jugar impuls de sus tres yerbas, y que meditant sobre aixó fassi un quite a temps, que ja sab ell que 'l quite es el senyor Ardit del toreig y que... 'l qui-te pá molts se 'n pensa.

Lo primer que s' ha de fer en un cas semblant es fer parar el vehícul ó quan menos que 'l conductor atenuhi sa vertiginosa carrera. Lo segón, es dir, si á pesar de dita precaució no hi ha més remey que rebre 'l tanto 's reb á la bona de Deu, pero procurant immediatament fer lo que vaig á dir. S' envía un propi á cal herbolari á buscar fullas de presseguer, y després de trinxarlas, s' aplican á tall de cataplasmas á las parts contusas.

Aixó calma rápidamente el dolor dels trastassos rebuts.

Si el llegendari y popular burro dels cops, de qui tan parla la gent, hagués pensat en aixó, els seus nyanyos no haurían tingut cap conseqüencia, com no la tindrán segurament els del meu amich el arriesgado y temerario maquer que infortunado Riverito.

Amen.

rrenos, en la construcció dels edificis y en el seu funcionament ab extraordinari acert.

Feu els locals ben espayosos, perque 'ls rendiments dels diumenjes y días festius qu' es quan el públich ompla 'ls teatros, l' ajudessin á sostenir l' empresa, permetentli donar grans espectacles y funcions escullidíssimas á preus fabulosos per la seva baratura. En el concepte de la popularisació del teatro no ha tingut rival. En altres païssos l' obra de popularisació de las funcions escénicas solen subvencionarla l' Estat ó 'l Municipi: l' Ignasi, sense necessitat de que 'l subvencionessin s' hi vá fer rich, per haver comprés las costums y 'l gust del públich barceloní.

Tingué además l' esperit ample, valentse dels millors elements pera montar las obras ab la major esplendides, instalant primer que ningú la llum eléctrica en els seus locals, montant una sastrería modelo baix la direcció dels més experts artistas.

Aixó, la seva formalitat, el gust que tenia en fer guanyar la vida á un gran número de familias, son tracte senzill, que 's traslluhía fins en el port de la seva persona, no havent conegut may la vanitat, y sa bondat de cor en pró dels necessitats el feren un home altament simpátich, popular y estimat de tothom.

Nosaltres sols desitjém que 'ls seus fills y successors, honrin la seva memoria, seguint sempre 'ls seus exemples.

Els apotecaris s' han sortit de mortar per obsequiar á D. Angel Pulido, director general de Sanitat.

Recepcions, discursos, excursions y ápats: goigs de l' inteligencia, dels pulmóns y de la vista y per últim del ventrell y tot.

Un malaltís pessimista deya al enterarse de aquest conjunt de *gaudeamus*:—¿Sab que 'n resultarà de tot aixó? Que s' encarirán las receptas.

Y com las cosas son del color del cristall á través del qual se miran, exclamava un comensal al sortir del ápat del *Hôtel d' España*:—Ja té rahó 'l ditxo: més val aquí que á ca 'l apotecari.

Sabent qu' en l' ópera *Tosca* de 'n Puccini hi abundan molt els *pizzicati* de violí, 's trobará que no deixa de tenir la gracia la dita de una senyora, durant un dels intermedis:

—Per res del món voldría ser l' esposa del autor de aquesta ópera. ¡Y quína afició té á pessigar!

Al Sr. Amat li están reservadas molts sorpresas, mentres continui empunyant la vara d' alcalde.

Tornant del Poble Nou el día del dissapte sant, vá trobarse ab tots els empleats de un fiellato entretinguts tirant al blanch en senyal d' aleluya. Els uns ab la carabina, 'ls altres ab el revólver [pim, pam, pum] se las apostavan á qui faria més blanchs.

Contra 'ls tres días de suspensió que 'ls vá imposar per cástich, es de creure que protestará 'l Sr. Pons, president de la comissió. Perque lo qu' ell podrà dir:—Enjegar tiros ray! El gran qué es que no reneguin... y si l' alcalde s' empenya en castigarlos, es molt fácil que 'ls n' escapi algun.

***

Un' altra sorpresa no menos agradable.

L' encarregat del derribo de la casa Estruch, que com tothom sab no s' acaba may, tenia la major part del personal empleat en construhirse una torre á Santa Coloma de Gramanet, pagant la Pubilla.

Al meu modo de veure, aquest encarregat mereix un premi. Perque lo únich qu' ell podia proposarse al ferse una torre á Santa Coloma, era l' engrandiment de aquest poble fins á confondre 'ls seus edificis ab els de la capital y proceder á la seva agregació.

Y aixó, mirinho com vulguin es treballar per la grandesa de Barcelona.

A Sidney (Australia) ho fan molt bé, per prevenir el contaji de la tuberculosis.

A tot ciudadá qu' escup en qualsevol siti públich, ja sigui en l' interior de un tranvía ja en el carrer li plantifican una multa de 25 franchs.

¿Escups per la boca? Donchs á escupir per la butxaca.

Similia similibus.

Per ocupacions perentorias, no 'ns sigué possible correspondre á la fina invitació del nostre estimat company en la prempsa *La música ilustrada* que celebrá ab un ápat íntim en un dels hòtels del Tibidabo, l' entrada en l' any quint de la seva publicació.

No per aixó 's pot dir que estiguessim ausents de aquella simpática festa de fraternitat: no hi assistirem ab el paladar; pero sí ab el cor, pera desitjar al Sr. Salvans y la seva ilustrada revista tota mena de prosperitats.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Española, Barcelona. Correu: Apartat número 2

NUEVA PUBLICACIÓN

Colección económica de leyes españolas

DIVERSIONES PÚBLICAS

Reglamentación de Teatros

ANOTADA Y CONCORDADA

POR

D. ENRIQUE MHARTIN Y GUIX

Un tomo en 8.º, encuadernado, Ptas. 1.

PSICOLOGÍA
DEL
PUEBLO ESPAÑOL

POR

Rafael Altamira

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

MODESTA MIÑON

POR

H. de Balsac

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

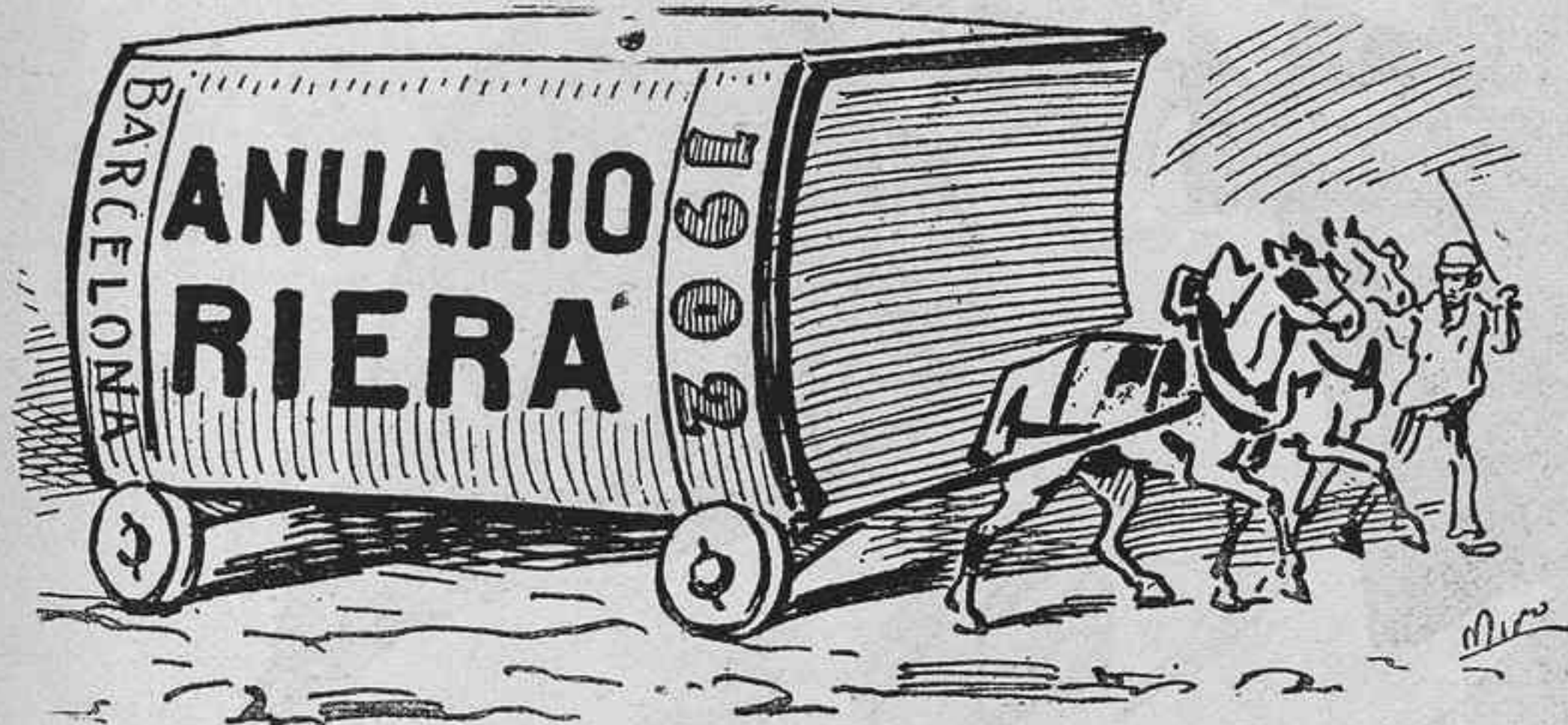
LA PECADORA

DRAMA

DE

ÁNGEL GUIMERÁ

Ptas. 2.

Acaba de poner-
se á la venta

**Más de
Medio millón
de señas**

ANUARIO-RIERA

GUÍA PRÁCTICA DE INDUSTRIA Y COMERCIO DE
ESPAÑA

Un tomo, Ptas. 18.

EN LA LIBRERÍA ESPAÑOLA

RAMBLA DEL CENTRO, 20

Se admiten encargos de

LIBRERIA EXTRANJERA

Pronto aparecerá

SIGA LA BROMA

POR LUIS TABOADA

TOMO 81 DE LA COLECCIÓN DIAMANTE

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravios, si no 's remet además un ral pera certícat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

FREDERICH URRECHA

Slopert

Un revister de teatros,
 que ab *manxada* sempre enérgica,
 si no regenera l' art,
 al menos apaga espelmas.